

Financiële ratio-analyse

Neem iets voor in de teller van een quotiënt en iets anders voor in de noemer en we hebben weer een kengetal. Een ratio. Een verhouding van het een tot het ander en de vraag is wat stelt zo'n verhouding voor? Welke grootte? Met welke dimensie? Wat staat precies in de teller en wat in de noemer?

Voorbeelden:

- Bruto-marge = Totaal resultaat / Omzet
- Omloopsnelheid totaal vermogen = Omzet / TV
- Asset balance index = Netto winst / Werkkapitaal
- Return on total resources = Netto winst / Werkzame activa

enzovoorts.

'Bruto-marge' maal 'Omloopsnelheid totaal vermogen' geeft RTV. Of omgekeerd: RTV is te ontleden in 'Bruto-marge' en 'Omloopsnelheid totaal vermogen', dat weer verder is te ontleden en zo ontstaat de Du Pont de Nemours-chart, welke staat of valt met de juistheid van de winst- en vermogenscijfers. Die beroemde Du Pont-chart staat ten principale ter discussie. Ook alles wat daarop is gebaseerd, bijvoorbeeld FPA (Financial Performance Assessment) dat ontwikkeld is door Goalfix Europe.

De rentabiliteit of het rendement is een kengetal, met in de teller de WINST (behaald gedurende een periode; een stroomgrootte) en in de noemer het VERMOGEN (een toestandsvaariabele).

Het Totaal Vermogen (TV) valt uiteen in Eigen Vermogen (EV) en Vreemd Vermogen (VV). Het kan alle drie in de noemer. Per het moment van de beginbalans of van de eindbalans of van een of ander gemiddelde van meer momentopnamen. En de teller kan zijn het totaal resultaat vóór rente verschuldigd over het VV en vóór belasting, te relateren aan het TV geeft RTV (het Rendement op het TV). De bruto winst (het totaal resultaat minus rente op VV) gerelateerd aan het EV is REV bruto (het bruto Rendement op EV).

De netto winst nadat ook met de fiscus is afgerekend, gerelateerd aan het EV is REV netto (het netto Rendement op EV).

Is het een zinvol rendementskengetal? In literatuur en praktijk wemelt het van dit soort kengetallen. Iets van winst in de teller en iets van vermogen in de noemer met allerlei benamingen, zoals NOPAT, Capital charge, spread, EVA, RONA, RONAE, enzovoorts waar de een dit en de ander dat onder verstaat. Iedereen kan elk getalletje invullen.

Absolute bedragen jagen schrik aan, zijn niet populair ..... massaal klemt men zich vast aan zogenaamde zekerheden en verschuilt men zich achter ratio's waarbij de teller vaak los van de noemer beweegt zodat hoegenaamd niets meer zeker is.

Het een uitgedrukt in een percentage van iets anders en wie weet na de zoveelste omrekening nog wat het voorstelt?

Klaarblijkelijk bang voor de werkelijkheid ontkennen tal van economen het bestaan ervan en creëren vervolgens hun eigen schijnwerkelijkheden. De economie staat er bol van. Het is niet goed – hoe quasi geleerd er ook over wordt gedaan – want het lost niets op.

Over getallen: er is bijna altijd sprake van een zekere nauwkeurigheid, een beneden- en een bovengrens waartussen een waarde bijvoorbeeld echt ligt.

Getallen zijn gewoonlijk behept met een zekere mate van onnauwkeurigheid. Voorts is niet zelden sprake van een nader aan te geven onbetrouwbaarheid en bovendien gelden dikwijls ook nog allerlei vooronderstellingen. Wees op uw hoede als het om getallen gaat.

Zolang we de WINST niet kennen noch het VERMOGEN, dan hangt het RENDEMENT in de lucht. Van veel officieel gepresenteerde rendementscijfers deugt niets.

Hetzelfde geldt mutatis mutandis ook voor alle afgeleide kengetallen.

Financiële ratio-analyse mist dikwijls elke grond.